

Warszawa, dnia kwietnia 2015 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PK4.054.6.2015.ZAP

Pan
Radosław Sikorski

Marszałek Sejmu RP

Odpowiadając na interpelację poseł Anny Grodzkiej z dnia 24 marca 2015 r. nr 31792 w sprawie wprowadzenia ogólnej klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, uprzejmie wyjaśniam:

Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania jest proponowana w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (UD154 w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów). Projekt ustawy stanowi jak dotychczas najobszerniejszą nowelizację Ordynacji podatkowej. Jako taki wymaga pogłębionej analizy przez Radę Ministrów proponowanych rozwiązań, w szczególności przewidzianych w nim nowych instytucji prawnych.

Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania będzie miała zastosowanie tylko w odniesieniu do podatników podejmujących fikcyjne działania gospodarcze i tworzących sztuczne konstrukcje prawne, które mają im przysporzyć znaczne korzyści podatkowe.

Klauzula nie jest kierowana przeciwko optymalizacji podatkowej rozumianej jako prowadzenie realnego biznesu w sposób minimalizujący obciążenia podatkowe i korzystanie z ulg i korzystnych rozwiązań prawnych. Klauzula jest skierowana przeciwko unikaniu opodatkowania polegającym na tworzeniu sztucznych konstrukcji prawnych, oderwanych od realnego biznesu, których głównym celem jest uniknięcie podatku lub jego obniżenie.

Klauzula jest potrzebna dla zapewnienia równego traktowania wszystkich podatników wykonujących podobną działalność gospodarczą. W przypadku jej braku, podatnik unikający opodatkowania byłby w lepszej sytuacji niż podatnik płacący podatek, chociaż obydwoj osiągnęli identyczny efekt gospodarczy. Najistotniejszą funkcją klauzuli będzie prewencja.

Wynikiem zastosowania klauzuli będzie uprawnienie organu podatkowego do wymiaru wysokości zobowiązania podatkowego, bazując na zdarzeniu gospodarczym i adekwatnych do jego osiągnięcia typowych konstrukcjach prawnych, a także pomijając w opodatkowaniu sztuczne konstrukcje prawne.

Ciężar dowodu unikania opodatkowania będzie spoczywać na organie podatkowym.

Aby zastosować klauzulę, organ podatkowy będzie musiał wykazać, że korzyści podatkowe uzyskane w wyniku fikcyjnych konstrukcji prawnych mają znaczny rozmiar, tj. przekraczają kwotę 50.000 zł za rok podatkowy lub inny okres rozliczeniowy.

W projekcie przewiduje się, że stosowanie klauzuli będzie powiązane z licznymi rozwiązaniami zabezpieczającymi: opinie zabezpieczające na wniosek podatnika, niezależny od administracji ekspercki panel opiniujący zasadność stosowania klauzuli w konkretnych sprawach - Rada ds. Unikania Opodatkowania, niewykonalność spornych decyzji, wyłączna właściwość

Ministra Finansów w sprawach stosowania klauzuli, możliwość korekty deklaracji w końcowej fazie postępowania podatkowego w zakresie stosowania klauzuli.

Klauzula jest powszechnie stosowana na świecie. Standardem w innych gospodarczo rozwiniętych krajach jest klauzula generalna przeciwko unikaniu opodatkowania albo rozwinięta linia orzecznictwa sądowego zwalczająca nadużycia podatkowe. Wprowadzenie klauzuli zaleca Komisja Europejska. Polska należy do nielicznych krajów, które takich rozwiązań jeszcze nie wprowadziły.

Mając powyższe na uwadze, wprowadzenie do polskiego porządku prawnego klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania jest konieczne.

Ponadto warto zauważyć, że wprowadzenie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania przewidują także Kierunkowe założenia do nowej ordynacji podatkowej przygotowane przez Komisję Kodyfikacyjną Ogólnego Prawa Podatkowego (s. 101-108).

Wyrażam nadzieję, że przedstawiona odpowiedź pozwoli na wyjaśnienie wątpliwości zgłoszonych w interpelacji.

Z upoważnienia Ministra Finansów

Do wiadomości:

1. Biuro Ministra – w miejscu,
2. Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów